

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezd, izimski nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Cesar v Ljubljani.

Presvetli cesar je zapustil Ljubljano. Pred soboj vidi zopet cvetoče kraje, vesele ljudi, a ruševine, katere je videl v našem mestu, pretužni slavoloki, pod katerimi je korakal, mu ostanejo v spominu, kakor tudi kipeča navdušenost, s katero ga je pozdravilo ljubljansko prebivalstvo.

Kamorkoli je cesarja pripeljala pot, povsod je izrekal s toplimi, od srca prihajajočimi besedami svoje sočutje in obetal izdatno pomoč; kogar je orecil z nagovorom, za vsakega je imel tolažilno, vspodbudno besedo.

Kakor obudi junashk zapovednik v sreih svojih omagujočih vojakov s svojim vzgledom nove moći in nov pogum, tako je cesarjev prihod obudil v ljubljanskem prebivalstvu staro žilavost in delavnost, obudil pogum za delo in upanje, da se vremena zjasne in z dna duše je donel cesarju v slovo krepki in veseli klic:

Slava in hvala Ti!

Presvetli cesar je ostal v Ljubljani dobro uro dñe, kakor je nameraval. Zanimal se je za vse, hotel vse videti in se tako vsled svoje velike dobre čez določeno uro zamudil.

Predno nadaljujemo včeraj pretrgani popis cesarjevega obiska, naj svoje sinočno poročilo nekoliko popolnimo.

Na kolodvoru je presvetli cesar izrekel deželnemu predsedniku baronu Heinu svojo zahvalo za njega delovanje o katastrofi, in sicer z besedami: „Prebili ste težke čase, hude boje z elementi. Veseli me, da ste ta boj srečno prestali in zahvaljujem se Vam za to srčno.“ S knezoškofom drom. Missio je govoril o škodah na cerkvah, z deželnim glavarjem Detelo pa o škodah na deželi. Glavar je dal milostnemu vladaru potrebna pojasnila, na kar je cesar izvolil pripomniti, da bo na vsak način treba pomoči tudi prebivalstvu na deželi. Z okr. glavarjem markijem Gozanijem je cesar tudi govoril o škodah na deželi, zlasti v Vodicah in v Mengšu, ter na kolodvoru in tudi mej potom opetovano povdarjal, da prebivalstva na deželi ni smeti pozabiti, da mu je izdatno pomoči.

Predsedniku južne železnice princu Hohenloheu je cesar izrekel zahvalo, da je južna železnica dala vozove na razpolaganje, županu Grasselli in podžupanu dru. Bleiweisu pa je cesar izrekel svoje sožalje na veliki nesreči, ki je zadebla Ljubljano.

V bolnici so razen referenta deželnega odbora dra. Vošnjaka, upravitelja Kremžarja in kontrolorja Urbasa ter vladnega svetnika Valente čakali cesarja tudi bolniški duhovniki, usmiljene sestre in kandidatinje nadalje podpredsednik deželnega pomočnega društva ces. svetnik Murnik in odbornik ces. svetnik Ferd. Mahr, predsednica ženskega pomočnega društva Rudečega križa gospa Schiffer in podpredsednica gospa J. Recher. Cesar je poizvedoval mej drugim, kako je z blaznicu v Studencu in je govoril z vizitatorico usmiljenih sester grofino Brandes in s prednicama Leopoldino Hoppe in baronico Lazzarini. Ces. svetnika Murnika je cesar izpraveval o delovanju Rudečega križa, ki je doslej dal na razpolago vozove za prevažanje bolnikov in jedil ter 14 barak, nadalje 25 zabojev za prenašanje hrane in pet kopeli, dočim pošlje tekom tega meseca še 11 barak. V barakah Rudečega križa bodo nastanjeni vsi bolniški oddelki, vse sestre in kandidatinje. Cesar je zastopniku Rudečega križa izrekel svoje priznanje in zahvalo za vse, kar se je storilo. Počastil je z ogovori tudi zastopnice ženskega pomočnega društva in ces. svetnika F. Mahra. Gosp. Kremžarja je cesar vprašal, kako je bilo v kritični noči v bolnici in mu je izrekel svoje priznanje, da se je tako skrbelo za bolnike. Pri ogledovanju barak so bili cesarju predstavljeni primari dr. Bock in dr. Gregorič, ter sekundarij dr. Valenta. Pri odhodu je cesar vsem izrekel še jedenkrat svojo zahvalo in se odpeljal spremajan od živahnih Živio-klicev.

Pri vojaški bolnici so cesarja pričakovali častniki. Cesar je več častnikov prijazno ogovoril, si ogledal na vrtu postavljeni barake in orecil z milostnim nagovorom naddesetnika pri godbi pešpolka št. 27 Reinholza, kateri je bil pri potresu nevarno ranjen.

Mej vožnjo od jahalnice v Krakovo je cesar izstopil pri baraki deželnega predsednika barona

Heina in počastil gospo baronico Heinovo s svojim obiskom.

Na Kongresnem trgu je cesar ogovoril stotnika gasilnega društva g. Doberleta in izrekel vrlim gasilcem na njih neumornem, požrtvovalem delovanju svoje priznanje.

Na Turjaškem trgu pri poslopu deželne vlade so čakali cesarja uradniki deželne vlade z dvornim svetnikom Schemerlom na čelu. Presvetli cesar je blagovolil nekatere uradnike ogovoriti in je zlasti poizvedoval, kje so sedaj nastanjeni uradi.

Pred mestno hišo.

Tu je pričakoval presvitela cesarja občinski svet, odbor trgovske in obrtne zbornice ter deputacija pomočnega odbora za Ljubljano. Gromoviti živio-klici so zadoneli iz sosednih hiš, polnih gledalev (trg je moral biti prazen), ko se je $\frac{1}{4}$ na 7. uro pripeljalo Nj. Veličanstvo s spremstvom. „Moja gospoda!“ — dejal je presvitli cesar obrnen proti občinskemu svetu, ko je komaj stopil iz voza — „obžalujem, da je to mesto zadebla takšna nesreča, ali Vilahko trdnou upate, da se Vam podelí najizdatnejša pomoč!“ Izvolil se je potem obrniti do predsednika trgovske zbornice g. Perdana ter vprašati, kako je sedaj s trgovstvom in obrtništvom. Gosp. Perdan je imel čast odgovoriti, da je oboje jako hudo prizadeto, na kar je presvitli cesar milostno zagotovljal, da se sme računati na izdatno pomoč. Rekel je mej drugim: Dieses ausserordentliche Unglück erfordert auch eine ausserordentliche Staatshilfe. Izmej posameznih obč. svetnikov so imeli čast ogovorjeni biti gg.: rač. nadsvetnik Zabukovec, Velkavrh in M. Zitterer vitez de Casa Cavallchina. Zadnja dva sta bila v vojaški uniformi in g. stotnika Zittererja je cesar vprašal, za kaj je dobil vojaška odlikovanja. Predstavljeni sta bila še g. dvorni svetnik dr. Račič kot načelnik pomočnega odbora, in stolni kanonik g. dr. Elbert. Prvi je cesarju poročal o delovanju ljubljanskega odbora in se hvaležno spominjal tudi dunajskega. Plodovito in navdušeno delovanje dunajskega odbora je cesarja močno oveselilo. Kanonika dra. Elberta je presvetli vladar vprašal po škodi v okolici in kako daleč je segel potres. Ko je kanonik tudi

Listek.

Pomožni dunajski bazar na korist Ljubljani

Na dunajskem mestnem vrtu sedim na samotnej klopi. Nad manoj se obokava najlepše po-mladansko nebó. Okoli mene se lesti visoko dreve in gosto grmovje se odeva v prvo nežno zelenje. Četvete v umetnih podobah in barvah sestavljene mi bočajo oko, kamorkoli se ono ozira. Mehki zrak napolnjen vonjavo, ljubka kosova pesem in drugih krilatev zbor mi omamlja duh, da se zamisli v prijetne sanje.

Pomlad, pomlad je spet tu, pomlad v tujini! Tukaj na ponosnem vrtu neizmerne dunajske pre-stolnice se tvoj kras razširjuje, prevladuje, in to umetno lepotičenje nam sicer preseneča in omamlja okó, a nam ne ogreva duše, kakor nam ogreva tvoj prirodni kras v slovenski domovini. Kako si mila, pomlad, na slovenski zemlji, kjer se kažeš v svojej priprostej prvoj obleki, kakor je pri prost, nepo-pačen narod, ki na nej prebiva! Srečen vsak, kdor te náiva!

Toda, ah! slovenska zemlja ne praznuje letos prijazne pomladi, težko zadeti moj narod toži sedaj ob razvalinah razdejane domovine. Kaj njemu mare mile prirode, če mu je pa takó tesno, takó tožno, da ne rečem obupno pri srcu?

Ubrani glasovi dovršene godbe zadoné mi na uho. Vzdrami me ta godba. Mimo mene hodi truma sprehajalcev. Veseli, zadovoljni, smehljajoči obrazzi, okusne, dragocene oprave in ponosno stopanje šetalcev in šetalnik, vse to priča, da je to ljudstvo srečno, zadovoljno, spadajoče v boljše sloje.

Srečem pri tem pogledu zabolí; tožno vzdihнем. Ti veselja željni ljudje se danes tukaj zbirajo, da pomagajo otirati solze mojim nesrečnim rojakom. Namen je blag, a ti malomarni-radošni obrazzi! Roka je odprta, a srce — bladno.

Množica narašča. Tam v praznično okinčanej vrtnej dvorani postaja gneča; kakor v buđelni panj drvi vesela množica skoz nje. Ustanem s svojega sedeža; kmalu tudi jaz stopam v njih vrsti.

V veži dvorane čaka truma služabnikov v livrejah. Že prvi pogled nam pravi, v katerih rokah je vodstvo veselice. Dame najvišjega plemstva so one, ki so priredile bazar, primerno zabavo, in to v priči kranjskim ponesrečencem. Zato se ni čudit,

ako v dvorani prevladuje plemstvo in državno do-stojanstvo.

Ko stopiš v dvorano, te omami nje oblastno lice. Dunajčan je sicer vajen videti ljudij najvišjih slojev, gledati bogastvo in razkošnost, a to vse le bolj iz daljave; danes pa se njegovim očem prika-zujejo te osebe v zaupni bližini; one hodijo mimo njega, nasmehljavajo se mu prijazno, vabijo ga uljudno, da bi nakupoval to in ono, da bi se ude-ležil te ali one kratkočasnosti, katere je tu vse polno. In vsa ta ljubeznivost in uljudnost samo — v korist Ljubljjančanom.

Kakó ponosno se sicer marsikatera tu navzočih vozi v svojej kočiji, malomarno preziraje vsakega, po katerega žilah ne teče modra kri! A kakošna metamorfoza se je danes z njimi zgodila?

Oblecene sicer v bogate obleke, nakitjene z dragocenimi kameni, kateri lesketajo človeku skoro vid jemljejo, pak postopajo skromno, uljudno z vsakim, ki se jim približa bodisi katrega-koli stanu. Glej, kakó urno one vrté kolo sreče, kako prijazno izročajo srečnemu dobitniku darove!

In tam v onem kotu dvorane, glej ono sku-pino mojkric, katere prodajajo najokusnejše klobuke. — Mimogredé naj omenim, da vse, kar se tu pro-

opomnil, da se v po potresu poškodovanih krajih bo težko dala uporabljati konkurenčna postava, je cesar odgovoril: Seveda težko, ker so ljudje sami zadeti in nič nimajo. Cesar se je potem od vseh milostno poslovil ter hitrih komarov, od občinstva burno pozdravil, odšel po Špitalskih ulicah.

Na Marijinsem trgu.

Na potu po Špitalskih ulicah je iz neke hiše skočila neka ženska, pokleknila pred cesarja in ga jela nekaj presiti. Župan Grasselli je hitre prisvojil in naredil konec neugodnemu prizoru. Ženska se zove Flak.

Prišedši na Marijin trg se je cesar ogledal po vseh ondotnih hišah, potem pa korakal po stopnicah k cerkvi. Pred cerkvijo je čakal knezoškop dr. Missia z gvardijanom patrom Hugolinom Sattnerjem in č. frančiškanim. Cesar je vstopil v cerkev in si ogledal poškodbe, o katerih sta mu dajala informacije deželnji predsednik baron Hein in knezoškop dr. Missia. Cesar je izpräveval, kje prebivajo sedaj očetje frančiškanim, in ko se mu je reklo, da na vrtu v barakah, je z dobrohotnim humorjem omenil, da imajo na vrtu vsaj sveži zrak.

Cesar se je v cerkvi frančiškanski mudil kakih pet minut, potem pa se skozi Špitalske ulice peš vrnil k magistratu do čakajočega voza in se odpeljal naprej po določeni črti.

Tudi na Marijinem trgu je številno zbrano občinstvo cesarja burno akimiralo.

Na cesarja Jožefa trgu

si je presvetli cesar ogledal ondu na občinske troške po pionirjih postavljeni baraki in se potem odpeljal k vojašnici.

V novi vojašnici

so se cesarju predstavili pod vodstvom podpolkovnika Cavallarja stojeci častniki pešpolka štev. 27. Cesar je častnike milostno ogovoril, si ogledal mestno vojašnico in se o njej izrekel jako pohvalno.

Spremljan od viharnih aklamacij se je potem peljal cesar skozi Martinovo cesto k bolnici za silo.

Pri bolnici za silo.

Živahno aklamiran pripeljal se je cesar k bolnici za silo, kjer so ga čakali dež. odbornik dr. Vošnjak, bolniški ravnatelj dr. Valenta, primarija dr. Bleiweis in dr. Šlajmer ter sekundariji, upravitelj Kremžar, usmiljene sestre, podpredsednik dež. pomočnega društva Rudečega križa, ces. svetnik Ivan Murnik in ces. svetnik Ferd. Mahr, predsednica ženskega pomočnega društva R. K. gospa Schiffer in podpredsednica gospa Recher. Cesaru sta bila predstavljena primarija dr. Bleiweis in dr. Šlajmer. Cesari si je natančno ogledal medicinski in kirurški oddelki in po Dockerjevem sistemu sestavljene tri barake Rudečega križa. Ogovoril je več bolnikov, mej njimi tudi dež. poslanca vipavskoga Matevža Lavrenčiča. Temu je rekel cesar: Sie sind aus einer schönen Gegend zu Hause. Izpräveval ga je tudi o razmerah v njega volilnem okraju. Primarija dr. Šlajmerja je cesar vprašal, na katerem vseučilišči je študiral, na kar je dr. Šlajmer odgovoril, da je študiral na graškem vseučilišču in da je bil asistent pri dr. Wölferju. Cesari se je opetovano izrazil jako pohvalno o delovanju v težavnih razmerah in se na to od-

peljal na kolodvor. Navzočniki so ga živahno akimirali.

Odhed.

Cesar je ob 7. uri, torej uro poemeje, koher je bilo določeno, despel na kolodvor. Pri odhodu je zmagel baronu Heinu v reku in mu je prijazno poslovil od njega in njegove soprote, župana Grasselli, dež. glavnega Detaka, knezoškofa dra. Missia in generala Sterckha, izreknujoč vsem, ki so v dneh po potresu posluševali skrbeli za prebivalstvo, svojo cesarsko zahvalo. Nj. Veličanstvo je rekel: Velikost nesreče moje je presegla; ker sem videl, je dosti huje, kakor sem mislil; bodite preverjeni, da storim vse, kar je možno, da se mestu in deželi najzadatnejše pomore.

Po teh besedah je stopil cesar v vlak. Ko se je ta jek pomikati, zaorili so navdušeni ponavljajoči se živio-klici.

Tako je minil vse prebivalstvo osrečujoči obisk presvetlega in dobrotnega vladarja, obisk, ki nam ostane vsem nepozabljiv v spominu.

Blagor tebi dežela kranjska; solnce cesarjeve milosti sije nate in ni se ti batiti za prihodnost.

Državni zbor.

Na Dunaju, 7. maja.

Velika kriza, ki se je rodila iz konflikta med Kalnokyjem in Banffyjem, je obračala nase vso pozornost, tako da se nihče ni menil za sicer suhoperne a važne razprave v poslanski zbornici. In vendar je bilo prav te dni veliko in težayno delo v nevarnosti, namreč davčna reforma. Šlo je za tretje poglavje davčne reforme za rentni davek, glede katerega se je unelo mej koaliranci hudo nasprotstvo, zlasti glede progresivnega rentnega davka hranilnic. Debate so bile nenavadno živahne, z oben stranij so se navajali uvaževanja vredni argumenti, a razvnetost dotičnih strank priča beseda, katera se je čula: da gre tu za prikrito panamsko aféro. Finančni minister Plener je dvakrat zagovarjal svojo predlogo in naposled so se koaliranci vendar zjednili na posredovalni predlog posl. Jędrzejowicza, po katerem se rentni davek od obrtovanj, danih v zakup, določa na tri odstotke namesto na pet, rentni davek hranilnic pa na $1\frac{1}{2}$, odstotek.

Zbornica je pritrđila temu predlogu in vzprejela ta predlog, kakor vse poglavje o rentnem davku.

Koalicijska vlada je torej srečno se izmotala iz opasnega vrtinca, a cela predloga s tem še ni rešena, zakaj pri četrtem poglavju, pri razpravi o personalni dohodarini, pride na vrsto Dipaulijev predlog glede volilne pravice petakarjev, in ta predlog bo odločilnega pomena tudi za davčno reformo.

Koncem včerajnje seje so protisemitski poslanci, na čelu jim princ Liechtenstein, interlovali vladu glede Kalnokyjeve note ministarskemu predsedniku Banffyu o stališči nuncija Agliardija, v današnji seji pa so glede te iste stvari interlovali konservativci, na čelu jim baron Dipauli.

daja in sicer po primerno jako visoki ceni, in vse, kar se dobiva po strečkanju, je odboru podarjeno blago. — Kako uljudno pomagajo te visokorodne mojške kupcevilkam pri poskušnjah klobukov; s kako zgovornostjo in resnostjo jim zagotavljajo, da se jim klobuk „dražestno“ prilega, samo nekoliko bolj po strani naj bi si ga gospa posadila, in pa oni koderček las ko bi bolj v čelo visel. Iz velikega visečega zrcala se kupcevilkva prepriča, da izvredna mojška res umeje svoj obrt.

Zopet druga skupina gospô prodaje cvetice, ki so vzrastele na obširnih Rothschildovih vrtovih. Krasne res so cvetice in ljubke njih prodajalke, same mlade grofice in kneginje. Šopek je stal po forint, posamezna cvetka pa krona. Ravno ko sem si ogledal te zanimive žive in mrtve cvetice, ustavila se je visoka oseba pri njih. Bil je nadvojvoda Ludovik-Viktor, cesarja mlajši brat. Pobral je cvetko, povohal jo in jo položil na prejšnje mesto. Njegov pobočnik pa za to izroči blagajničarici bankovcem.

Polovico dvorane zavzema bazar. V njem se prodajajo najrazličnejši predmeti: od malovrednega pisala in preprostega glavnika, do velike krasne slike v dragocenem okviru. Tudi prodajalke tega oddelka so se odlikovale po urnosti jezikca. Ko bi one bile hčerke Salomonovega rodu, ne znale bi bolje barantati.

Poleg bazarja bil je majhen semenj drobnih živalij. Jedini ta oddelek ni bil v rokah nežnega spola. Dveh mladih aristokratov glas prekrčaval je upitje živalic, ki so bile v lesene kajbice zaprte. Pred vsemi sta se odlikovali dve krasni jagnjeti, katerih volna je bila bela kot sneg, in mehka kot svila. Bili sta darovani od mlade princesinje Elizabe, Stefanijine hčerkice. Videl si tu pse in psičke različnih plemen, inozemsko kuretino, morske svinke, mlade ptičke, zelene martinčke pod stekлом, želvice ne večje od palca, tudi drobne bele miške gledale so s svojimi bistrimi očesi iz svojih prozračnih zaporov. V tem oddelku se je najmanj kupovalo. Ali so cene bile previsoke — ptiček je stal po pet forintov, miška po jeden forint, koliko šele druge dragocenije živali! — ali pa sta nju suha, rume-nolična, malobesedna prodajalca bila menj vabljiva, nego njih prikupne živahne tovarišice?

Pa ne samo za oko in uho se je tu skrbelo — na orkestru je namreč svirala vojaška godba — ampak tudi za grlo. Od kod so neki dobili najlepše sveže sadje, n. pr. breskve, fige, grozdje, katero je bilo tako zapeljivo mej zelenim perjem razpostavljen, da so se pričujočim kar sline cedile! A kdor je hotel utešiti svoje poželenje, moral je globoko seči v žep. Breskva je stala po forint, majhen grozdč

Iz proračunskega odseka.

Na Dunaju, 5. maja.

(Konec.)

Isti podnovec dr. Gregorčič je omenil, da dr. Perjančić je v eni 1894 razpravljal o začetkih, po katerih bi se imela na Notranjskem odpeljati voda, ki pogrevja ravnino in doline in ki ureduje veliko škodo občetu našemu leta, ter o uravnavi vodâ, posebno v vipavski dolini. V prvem enem nasvezoval je vladni komisar Putnik in za njim delodni stavnbeni urad kranjski tako zvezne poziralnice, ki naj bi se napravili, oziroma odprli na nekaterih krajih, da bi pozirali vodo ob deževji, ki bi se zgubila po teh jamah in bi ne ostajala na površji ter poplavljala rodovitnega zemljišča. Predno bi se to zgodilo, treba natanko opaževati množino deževnico, čas, v katerem odteka, in druge podsebne okoliščine ter pravočasno prirediti potrebne načrte. Govornik vpraša, ali in koliko so napredovala ta vprašanja v dveh zadnjih letih.

Kanonik Klun je navedel, da po izjavi deželnega hidrotehnika Hraskega se dajo nekatere dela izvršiti, še predno bo ves načrt za izsušenje gotov. Tako delo bi bilo uravnavo Vipave, ki po vsaki večji plohi poplavi trg in okolico ter zavira promet. Zato priporoča vladu, naj se pokaže dobrohotna nasproti vsem tem delom in naj izvrši to, kar se dá izvršiti brez škode za splošni načrt.

Minister Falkenhayn odgovori, da o vseh teh delih mu ni bil predložen še nikak načrt, da je pa vrla pripravljena, ko dobi načrte, pregledati jih in po mogočnosti pomagati, da se dela izvršijo. O lovskega zakona za vojvodino Kranjsko, o katerem je Klun govoril, ne more minister ničesa izjaviti, ker ga ni še dobil.

Posl. dr. Gregorčič je dalje opisoval gospodarske razmere na Goriškem ter zahteval vladno pomoč. Sviloreja ne prinaša več onega dobička, ki ga je dajala pred 20 in 25 leti. V tem času so padle cene sviloprekjam za 50 in 70 odstotkov. Prodaja se murbino listje v Italijo, da potem domačini nimajo s čim hraniti svoje svilode. Najhuje je pri prodaji; kmet mora oddati kupcu blago po vsaki ceni, ker ne more z njim čakati. Treba je, da vrla sama ali po kmetijski družbi napravi v Gorici peč, v kateri se bodo svilodi dušili, da se blago v neugodnem slučaju lahko shrani, da se ne proda po stepli ceni.

Goriška dežela je za vinarstvo in sadjarstvo kakor ustvarjena; ali tudi tu treba pouka in podporo. Trtne bolezni so pridelovanje vina silno podražile; naj bi vrla, ki je oškodovala deželo z vinsko klavzulo, pomagala vsaj s tem, da priskrbi vinorejcem dovolj ameriških trt in da podpira vinarska društva, ki že obstajajo, ali ki se šele osnujejo. Sadje uspeva na Goriškem prav dobro; pa treba ljudstvo poučiti, da bo sadilo v prvi vrsti to, kar se lahko proda in pošlje po svetu. Ustanavljajo se društva v Brdih, v Kanalu, v Tolminu in drugod, ki bodo kmeta učila prav saditi in ki mu pojdejo na roko pri razprodajanji sadja, kar je

Dalje v prilogi.

ravno tako; rudeča jagoda, pač debela kakovore, veljala je krona. Pa saj kdor ni mogel napajati žejo s sladkim sadjem, našel je pri sosednem oddelku „Bodego“, to je majhno krčmo najfinjejših in najdražjih vin. Kozarček po 25 kr. do forinta. A da ti pijača bolj tekne, imel si na izbiro po stotin rezanih žemljic s prigrizkom. Polovica take žemljice, katera bi šele z drobnogledom dosegla velikost navadne žemlje, z majhnim odrezkom krače, salami, povojenega jezika ali sira, stala je samo — 25 kr.

Poleg „Bodega“ bil je uhol v čajevu sobano. Veselo se je tam kuhalo v samovarjih, in okolu miz so posedali v živahnih pogovorih čajopivci. Mlade aristokratinje so ga kuhalo — menda prvič v svojem življenju — in zato je najbrž bil čaj posebno okusen. Kako čedno so se sukale te izvanredne kuharice v belih predpasnikih, v visokih do laketa sezajočih glacé-rokovicah! Ker se pa z rokovicami vender-le nerodno kuha in streže, stali so jim za hrbotom bogato livrirani služabniki, da poskočijo na pomoč za vsak neprijetni slučaj.

Kar je najbolj zanimalo občinstvo, bili so avtomati. Teh je bilo šestero. „Laibacher-Scherzautomat“, čitalo se je na jednem teh. Vrgel si krono vanj in dobil zanjo dar, ki je bil še jedenkrat toliko vreden. Darovi so bili podarjeni od slavnost-

najvažnejše. Taka društva naj vlada podpira posebno s početka, ko jim gre najteže.

Zivinoreje se visoka vlada že več let prijazno spominja s tem, da podpira mlekarnice in sirarnice ter da dovoljuje kmetijski družbi v Gorici potrebnih vsot za nakup plemenke živine. Naj bi jednakobragočnost še dalje ohranila mejni deželi proti Italiji. Pri tej priliki priporoča poslanec zopet prošnjo občine Lazec za podporo pri napravi vodo-voda, ki je potreben pred vsem radi živine, ki nima potrebnega napajališča. Koze se v nekaterih krajih prehudo preganajo ter se s tem otežuje živiljenje že tako ubogim občinam. Vlada ima več skrbi za gozde kot za ljudi.

Koja paša v pravi meri ne more škodovati, pač pa škoduje neusmiljeno preganjanje koze v takih občinah in v takih krajih, kjer se svet ne more drugače uživati. Uradni prepovedujejo pašo v občinah, kjer ni druzega ko malo trave, ker je stal pred tisoč leti na onem mestu kak grm in so učeni komisarji zapisali, da je tam gozd, o katerem živa duša nič ne ve. Zato, da v drugih tisoč letih zraste zopet kak grm, naj ostane revez brez koze, ki jedina mu daje hrano in mu redi otroke, prihodnje cesarske vojake.

Mnogo lepega sveta bi se dalo na Goriškem pridobiti za gospodarstvo z uredbo nekaterih rek in vod. Soča od Tolmina do Kobarida, pri Žagi in Logu, pri Češoči, na Srpenici pokriva veliko zemlje, kjer so bile nekdaj njive in travniki, ter žuga, da odnese še več sveta, ako se ne zajezi, ako se ji ne uredi tok. Vlada, ki ima na razpolago potrebnih močij, naj pregleda kraje ter naj napravi načrte, po katerih bi se dal sedanji svet zavarovati in nekdanji zopet pridobiti. Potem bi se videlo, koliko bi mogle občine k temu prinašati, in koliko bi morala država prevzeti. Delo je potrebno in siljeno. Dalje ko se odlaša, težja bo pomoč, in večji bodo stroški, ako se bo hotelo kaj storiti.

Poslanec omenja uredbo Učaje, ki prihaja od Rezije in se izliva v Sočo, in Nadiže, ki teče na Laško, ter spominja na močvirje pri Kobaridu, ki je le deloma izsušeno, dasi bi se dalo popolnoma izsušiti z nevelikimi stroški.

Minister je obečal podporo sadarskim društvom v razmeri z zneski, ki so mu v to na razpolago, o drugih zadevah pa večinoma ni bil informovan, dasi se občine oglašajo že več let.

Katastrofa

Darila.

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so nadalje sledeča darila: Občanska založna na Šmidhovem 100 gld.; mestno županstvo v Pragi nadalje zbirko 700 gld.; star Ljubljancan v Kranju 50 gld.; županstvo občine sv. Križ-Začreče na Hrvatskem zbirko 121 gld.; hrvatska čitalnica v Kastvu zbirko 42 gld. 82 kr.; češko-slovenski spolek v Pragi vnovič 200 gld.; pevsko društvo „Velesila“ v Škednji pri Trstu 35 gld.; gospod Škender Fabković v Zagrebu 8 gld.; klub kuželkovi v Hornim Jeleni 10 gld.; gospod Dragotin Svoboda, c. kr. rudniški inženier v Idriji 5 gld.; vodstvo narodnega gledališča v Zagrebu 50 gld.; uredništvo časopisa „Neues Wiener Tagblatt“ nadaljnjo zbirko 10 gld. 1 kr.; uredništvo časopisa „Olomoucký Pozor“ v

Olomoucu zbirko 21 gld. 75 kr.; gospod Fran Perko, mestni župan v Rudolfovem 300 gld., katere sta mej tamošnjim prebivalstvom nabrali gospa Ana Slanc in Leopoldina Schegula; županstvo Hroch-Tynec na Českem 105 gld., katere so darovali in sicer občina Hroch-Tynec 50 gld.; okrajni odbor na Smihovem 300 gld.; okrajni odbor v Zbraslavu na Českem 100 gld.; mestna občina Baden pri Dunaju 200 gld.; občinski zastop v Brucku ob Lajti 100 gld.; društvo „ljudska kuhinja“ v Sechshausu na Dunaju 100 gld.; županstvo v Litomericah na Českem 100 gld.; Slovenke 5. razreda dekliške vadnice v Gorici 7 gld. 50 kr.; uredništvo časopisa „Kladenské Listy“ v Kladnu na Českem nabranih 40 gld.; administracija „Narodních Listov“ v Pragi vnovič zbirko 346 gld. 56 kr.; služabniško osobje kneza Montenuovo na Dunaju 15 gld.; učiteljski zbor višje gimnazije v Sarajevem 66 gld.; županstvo v Vipavi 168 gld. 15 kr.; gospod Miha Zega, nadučitelj v Kanalu, nabranih 86 gld. 83 kr.; zdraviška komisija v Opatiji zbirko 115 gld., katere so darovali: zdraviško osobje južne železnice 50 gld., gospa Marija Schalek 30 gld., baronica Izabela Ambroszy 20 gld. in grofica Przedzicka 15 gld.; Celjski Slovenci (po uredništvu „Domovine“) 406 gld.; gospod J. Pototschnigg v Šoštanju 1 zabol krompirja; gospod Simon Pogačar, c. in kr. vojaški oskrbnik v. p. v Ljubljani 10 gld.; č. šolske sestre v Halleinu-u 3 zaboje obleke.

Ljubljanskemu pomožnemu komitetu so došli naslednji darovi: G. M. Walluschnig v Trstu 100 gld.; L. C. Luckmann v Ljubljani 1000 gld.; bratje Hesselberger v Monakovu 50 gld.; neimenovanec 100 gld.; H. Benico v Pragi 100 gld.; I. Piper na Dunaji 25 gld.; V. Werczerick v Karlovič varih 5 gld.; H. Deutsch & Comp. na Dunaji 25 gld.; I. Posilović, nadškop v Zagrebu 200 gld.; L. Gregorizh na Dunaji 50 gld.; Kreidel & sin na Dunaji 5 gld.; Reška kreditna banka 100 gld.; občinski svet v Beljaku 383 gld.; A. Malitsch v Inomostu 100 gld.; I. Lengyel & Co. v Marczaliju 10 gld.; G. Heidenheim v Kamenici 20 gld.; V. Križman v Trstu 5 gld.; hranilnica v Čakovcu 25 gld.; H. pl. Löhner na Dunaji 100 gld.; grofinja Julija Normann rojena pl. Vest 100 gld.; dr. Löbel na Dunaji 10 gld.; F. baron Rechbach in soproga 100 gld.; F. vitez Langer v Bršlinu 50 gld.; I. Halla na Dunaji 50 gld.; komercijalna banka v Budimpešti 250 gld.; kranjska obrtna družba na Jesenicih 5000 gld.; I. Heiderer v Zwettlu 10 gld.; grofinja L. Pálffy v Szomolányu 20 gld.; bratje Bak na Dunaji 10 gld.; nemško društvo v Pragi 100 gld.; H. Samassa v Ljubljani 500 gld.; Marija Waluschkin v Feldkirchnu 20 gld.; Egon baron Zois v Ljubljani 50 gld.; L. Walther v Celju 10 gld.; I. Natter v Inomostu 20 gld.; Banka „Slavija“ 500 gld.; A. Trawniczek v Morav. Trobnici 50 gld.; neimenovanec v Mannheimu 29 gld. 88 kr.; E. Priester v Zagrebu 300 gld.; Pia Pesendorfer v Gradci 20 gld.; The Neuchâtel-Asphalte-Company na Dunaji 100 gld.; K. Kammer pl. Hardegger 200 gld.; polkovnik Paić v Poliču 100 gld.; livarna Poppelbaum na Dunaji 50 gld.; F. Ivanetić v Inomostu 5 gld.; I. Buchinger v Feldkirchnu 5 gld.; A. Hartleben na Dunaju 10 gld.; častniki v Zadru 25 gld.; A. Aleksander v Mittweidi 1773 kr. Skupaj 10149 gld. 61 kr.

nega odbora in krone, ki so se vanj metale, pomnoževalo so dohodek za nešrečno Ljubljano.

Na drugem avtomatu je sedela velika kokoš. Nad nje glavo stalo je napisano: „Laibacher Riesen-Henne“, spodaj sledeče vrstice:

„Auf Wunsch und mit Geschrei,
Legt die Henne ein schönes Ei.“

Če si v nje kljun potisnil niklovo dvajsetico, legla je drobno stekleno pisanko. In tako bo Ljubljana tudi od te kurice dobila svojo pomoč.

Potem sta bila dva večja avtomata. Ako si v nju vrgel 40 — 80 novčičev, dobil si za to slike ljubljanskega mesta.

Zadnja dva avtomata vzbujala sta največ pozornosti in zabave. Avtomata sta dobrotnikom od krivala bodočnost. Na niju smo čitali napis:

„Laibacher Wahrsagerin“.

Spodaj vrstice:

„Je grösser das Honorar,
Um so besser sagt sie dir Wahr.“

V lični stekleni omarici je sedela slovenska kmečka storka v kranjski narodni noši. Obraz, vedenje, obleka, vse je bilo na njej izvrstno zadeto. Menil si, da imam slovensko mamiko pred seboj. V desni

roki je držala tri kvarte, z levo je razloževala njih pomen. Brž, ko se je v avtomat vrgel dar, uprla je vedeča očij na kvarte, stresla glavo, gibala z brezobnimi ustmi, pomembno majala z levico, kakor da pove zaželeno tajnost. V istem trenotju lezel je iz avtomata mali zavitek. V njem je bil košček čokolade, na njem so stala razna prerokovanja v verzih. Ta dva avtomata sta bila ves čas obkoljena od radovednežev, kakor znatenita trdnjava od sovražnika, in gotovo sta nažela največ darov. Ljubko slovensko bablje me je tako očaralo, da mi ni dal miru. Morala sem od nje izvedeti svojo usodo. Naj v originalu podam, kar so mi šepetal slovenska usta, toda žal, da v nemškem jeziku.

„Amors Pfeil bleibt zähe sitzen
Wegen seiner Widerspitzen;
Reis ihn drum nicht aus dem Herzen,
Sonst macht er dir grosse Schmerzen!“

Bila sem utrujena. Več nego dobro uro sem tavala sè svojimi mislimi okoli, ujka mej tujci. Hoja v obljudeni dvorani je bila težavna in utrudljiva, zrak težek, zaduhel od raznovrstne dišave svežih cvetlic, jedstvila, a največ od parfuma. Prah se je povzdigoval kviško. Ni čudo, gospe so pome-

Uredništvo naše galista so poslali: Gosp. Ivan Valenčič, veleposestnik v Ilirski Bistrici 100 gld. — G. Alojzij Domicelj, trgovec v Zagorji pri Št. Petru nabral 27 gold. 90 kr., darovali so gg.: Neimenovan 5 gld., Al. Domicelj 5 gld., neimenovan 2 gold., Mat. Fatur, Katarina Copič, Fran Gros, Franca Žgur in Ant. Ribarič po 1 gld.; Josipina Primčeva, Ivan Bukovič, Mat. Zadel, Ivan Urbančič, Franc Fatur, And. Sabec, H. Kavčič, Jos. Česnik, Iv. Kljun, Mat. Kristan, Micka Oražem, Al. Fatur, Franja Kete, Marg. Prime in gd. Urbančič, po 1 krono; dalje 13 darovalcev manjše vsote. — G. Andrej Peterlin v Rabacu 2 gld., g. Miha Bizjak, istotam 1 gld. — Skupaj 130 gld. 90 kr.

Rudečki križ.

Deželno pomočno društvo Rudečega križa za Kranjsko v Ljubljani je izročilo dež. odboru kranjskemu znesek 400 gld. za podporo po potresu oškodovanemu prebivalstvu na deželi.

Komis. pregledovanje poslopij

Glasom komisijskih zapisnikov morajo se nadalje podreti: Auerjevi hiše v Gledaliških ulicah št. 12. oba trakta na ulico, vsa druga poslopja (razven vrtnega salona), ki so tudi mnogo trpela, pa je temeljito popraviti; A. Kačarjevo hišo na sv. Petra cesti št. 71. s hlevom vred; Katarine Jelkič hišo na sv. Petra cesti št. 69. in pri iste posestnice hiši št. 67. cel trakt na dvorišči; pri Josipa Černeta hiši št. 7. v Kolodvorskih ulicah kamrična na dvorišči; na Resljevi cesti št. 16. Helene Šmuc hišo do pritličja; pri Brodnikovih dedičev hiši v Kravji dolini št. 8. separirano kamro; v Kravji dolini št. 14. Josipa Dovča hišo in hlev; Regalijevih dedičev v Kravji dolini št. 26. celo hišo s šupo vred; pri hiši Marije Potočnik na sv. Petra cesti št. 5b. trakt na dvorišče; pri Karoline Bayer hiši v Gradišči št. 14. ves trakt na dvorišče in prvo nadstropje trakta na ulico; Jakoba Kopača hišo v Cerkevnih ulicah št. 9.; Autona Krejčija hišo v Gledaliških ulicah št. 5. Tudi hiša Josipa Matevžeta na Križevniškem trgu št. 2., v katerej se nahaja znana gostilna „No. I.“ je tako poškodovana, da bi glasom komisijskega zapisnika rekonstrukcija bila predraga in jo bode toraj treba popolnoma podreti.

Ljubljanske šole.

Na mnoga vprašanja, ali in kedaj prične zopet pouk na tukajnjih šolah, zlasti srednjih, odgovarjam, da o tem še nič ni moglo biti sklenjenega. Pričakovati pa je, da bode moči srednje šole otvoriti najkasneje začetkom junija meseca. Mestne ljudske šole pa bodo najbrže do jeseni praznovale razun četrtih razredov, v kajih se tudi koj po binčoštih prične pouk, da bode tako omogočen vstop v višje šole.

Koncert na korist po potresu pri zadetim Ljubljancam

bodo priredila narodna društva v Novem mestu v nedeljo dne 19. maja. Pri koncertu bodo sodelovali operni pevec g. J. C. Trtnik, na kar naj se blagovoljno ozirajo ona društva, ki se hote še poslužiti njegove blagodušne ponudbe. Dalje bode pri koncertu bržkone sodelovali tudi ljubljanski kvartet „Ilirija“.

Čehi za Ljubljano.

Včeraj je priredil „češkoslovinský spolek“ v Pragi predavanje v Městánskí besedi, katerega čisti

tale dvorano z dolgimi oblekami, kakor da so za to plačane. Skrajni čas je bil, da zapustim to bivališče velikega sveta.

V galeriji nad dvorano se je tudi živahno gibalo. Pogledam tja. Ako si platil jedno krono, mogel si razvedrevati dušo in okrečevati pljuča vsled obilnega smeha, ki so ondi provzročevali clowni Schumanovega cirkusa. Sploh našel si ondi vsakoršno tvarino za zabavo. Zvečer ob devetih pa se bo v ravno tistih prostorih predstavljal gledališčna igra, na to pride srečkanje (srečka po 1 krono) za dve bogati ženski toaleti izdelani v prvem dunajskem modesalonu in pa za dragoceni glasovir. S tem bode končana svečanost prvega dneva. Drugi dan, nedelja, 5. t. m. ponovni se isto z majhno premembro program.

Kakor rečeno, mi ni bilo več prestati v zahuľem prostoru. Iz odprtne verande poslavljalo se je prijazno večerno solnce od zbrane družbe in večje je šepetal v večerni sapi svoj pozdrav. Še jedenkrat se ozrem z nemim poahljivim pogledom po odlični družbi, v duhu proračunši, koliko podpare bi utegnila današnja zabava moji ponesrečeni domovini vreči. Številka, kojo sem si na skrivnem

dohodek je namenjen Ljubljani. Predaval je muzejski adjunkt gosp. Jos. Kafka o potresih sploh in o Krasu. — Prvo podporno mesarsko društvo v Pragi je odposlalo 50 gld., zahtevajoč, naj se razdele mej mesarje, oškodovane po potresu, aka pa takih ni, sploh mej sironake.

Dunajski pomožni odbor za Ljubljano in okolico.

(Izv. dop.)

„Iz malega rase veliko!“ Istitutost tega prgovora se je zopet izvanredno potrdila pri podjetju rečenega odbora. Ni še preteklo mnogo več nego kakih dobrih štirinajst dñij, da spričuje najboljša priča sijajan uspeh njegov: blagajnica hrani danes 100 000 for. darov in nekaj tisočakov čez. In kako skromen je bil početek, kako nenadejan prospekt! Misel, osnovati „pomožni odbor“, je sicer tiela v srcu vsakega Slovenca, pa ne samo Slovenca, ampak v srcu vsacega, ki je ali na kranjskih tleh sploh rojen, ali pa celo Ljubljancan. Kako mnogo rojakov da šteje naša prestolnica, pokazalo se je pri prvem zboru, kjer se je na večer 19. aprila vršil v dunajskem praterju pri g. Rudolfu Schneiderju. Mej onimi namreč, ki so prvi sklicali pomožni zbor, odlikujeta se dva moža, oba rojena Ljubljancana: g. Lercher Josip, revident pri severo-zapadnej železnici, in g. Schneider Rudolf, posestnik druge kavarne praterske. Odzvalo se je na vabilo blizu poldrugo sto rojakov iz Kranjske, Primorske in Štajerske. Ali s prvim zborom in s prvo svoto bil je samo temeljni kamen odboru položen; trebalo je zdaj stoprav podvzetnosti, preglednosti in vztrajnosti. In v teh lastnostih sme si pomožni odbor čestitati, da stoji njemu na čelu takošna moč, kakoršno ima eminentna oseba g. dvornega svetnika Fr. Šukljeja. Sicer pak je bilo od vsega početka pričakovati, da bodo tak mož, ki je pokazal in dokazal svojo izvrstno narodno-gospodarstveno sposobnost pri osnovi dolenjske železnice in o drugih prilikah, svoje moči posvetovali tudi podpori ponesrečene Kranjske. Reči se sme, da baš tako natanko poznanje finančnih zavodov, imenitnih finančnikov, sploh vseh očitih in bolj skritih finančnih močij in virov prestolnega mesta, vrhu tega znanja vseh merodajnih osebnosti dunajskih, kakor uradov in dostojanstvenikov, inšancij, za vodov i. t. d., koje ima g. dvorni svet. Šuklje, je največja pridobitev, katera omogočuje prospekt in prospekt pomožnega odbora. S ponosom in z zadovoljnostjo sme si g. dvorni svetnik Šuklje ogledovati vidni narasek blagajničnih zneskov. Sicer pak je veseli uspeh pomožnega odbora, kakor naravno, ob jednem učinek več sodelujočih faktorjev. Predsedniku izvršujočega odbora stojé na strani možje, kjer radovoljno žrtvujejo vse svoje razpoložne moči odborovemu delovanju. Napisel pa tudi izvrstno čuvstvo dunajskoga prebivalstva ni jeden zadnjih, nego jeden glavnih činiteljev prospeha. Treba je Dunajčana pobliže poznati, kako gorko mu bije srce za vsako tuje gorje. Dunajčan vé, da je njegovo rojstveno mesto državna prestolnica, in če ravno je on demokratičen skoz in skoz, vendar živo čuti pomen poslovice: „Noblesse oblige!“ In nanašaje se na imenovane tri krepke činitelje in na dosežene uspehe sme pomožni odbor že zdaj

stavila, zadovoljila me je. Ne povem je, ker bi se vendar utegnila motiti. A če pomislim, da je vsak prisotni moral plačati po jedno krono vstopnine, ne da bi doračunjevali radodarnih nadatkov, če pomislim, da vse, kar se je tukaj danes in se bodo jutri kupovalo, plačevalo, videlo, slišalo, zajedno zapilo, je bilo darovano, da je bila tudi dvorana brezplačna, tudi godba zastonj, da je celo avtomate dotična tvrdka zastonj izdelala in vzporedi, katere so pri vhodu dvorane prodajali po deset novčičev, bili so tudi zastonj natisneni, potem sme se z mirnim srcem računati, da lepa okrogla svinca te veselice bodo gotovo se pridružila onim stotisoč forintov, katere je naš dunajski podporni odbor za Ljubljano že nabral.

Zadovoljna s tem svojim računom in s tem, kar sem videla, zapustim dvorano.

In ti moj narod se uteši in upaj! S trdo voljo, z zbranimi močmi, s krepkimi podporami in božjo pomočjo nastalo bo iz razvalin razdejane slovenske stolice novo, oblastno mesto, ki bodo kinč slovenske zemlje in ponos vsakega rodoljubnega srca.

Na Dunaju, 5. maja 1895.

Pavilna Pajkova.

računati, da bodo svoj posel rešil na časten in njegev svrhi popolnoma primeren način. — a —

V Ljubljani, 8. maja.

Koalicija. Vedno manje je število tistih, kateri bi bili zadovoljni s koalicijo. Te dni je imel konservativni poslanec Schorn neki govor, v katerem je tožil, da parlamentarna komisija državnozborske večine samovoljno gospodari. Njeni sklepi so obvezni in ovirajo vsako delovanje ter jemljivo vsakemu veselje do dela. Tožil je, da koalicija ovira delovanje konservativcem. Potem je Schorn pojasnjeval, kako se je koalicija rodila. Ko so se dogovorili Poljaki in nemški liberalci, je konservativci niso mogli več preprečiti. Mi moramo to opomniti, da ta Schornov govor dokazuje, da ni resnica, da bi stranke, ki so stopile v koalicijo, ne bile nič odstopile od svojih načel. Kar se pa tiče snovanja koalicije, pa Schorn nima prav. Koalicija ima izvesti volilno reformo, in da niso pristopili konservativci, bi se koalicija ne bila mogla osnovati. To je tudi jasno iz pisana raznih časopisov ob sklepanju koalicije in pa iz tedanjih dogodkov v parlamentu. Seveda konservativci bi bili morali podpirati Taaffeja in njegovo volilno reformo, pa bi bilo brez koalicije šlo. Sedaj le žanjejo, kar so sami sejali.

Zopet Windischgrätz. Dunajski dopisnik „Moskovskih Vjedomostij“ prorokuje, da se koalicija kmalu zruši. Prišlo bode do vladne in parlamentarne krize. Cesar ne bode izročil sestavo nove vlade grofu Thunu ali pa Badeniju, temveč zopet knezu Windischgrätzu. Ta bode pa državni zbor razpustil in pri novih volitvah skušal dobiti ugodnejšo večino.

Kalnoky in Banffy. Za sedaj je kriza poravnana. V ponedeljek je Banffy odgovarjajoč na interpelacijo Polonyjevo prečital pismo Kalnokyjevo, vsled katerega je mislil, da je bil opravičen trdit, da se minister vnašnjih stvari vjema z njim. To pismo je precej diplomatično zavito in iz njega se da pač to posneti, kar je trdil Banffy, dasi nekatere stranke izražajo nasprotne nazore. Banffy je s prečitanjem tega pisma se deloma opral. Časopisi vedo povedati, da se je sporazumljeno mej Kalnokjem in njim doseglo le potem, ko je Banffy objubil, da v bodoči tacih stvari ne bode razkladal v parlamentu brez popolnega sporazumljena z ministrom unanjih stvari.

Srbija. V skupščini so se pokazali veliki posmlesi proti posojilu, in vrlada je zatorej zaključila skupščina. Finančni minister je dal ostavko. Govori se že, da vse ministerstvo odstopi. Ker se naprednjaki branijo prevzeti vrlado, že misli kralj, da po klice zopet radikalce. Seveda bi se v tem slučaju najbrž morala razpustiti skupščina in nove volitve razpisati na podlagi sistirane ustave. Seveda bi radikalci morali poprej objubiti, da ne bodo tožili ministrov, ki so pomagali kralju pri državnem prevratu.

Predloga proti prekučuhom. Virtemberška zbornica poslancev se je izrekla da naj virtemberška vrlada v zveznem svetu deluje na to, da se predlogo proti prekučuhom odkloni. Ministerski predsednik je izjavil, da je odsek dotedno predlogo tako predelal, da več ne ugaja prvočnemu namenu. Ko bi državni zbor v tej obliki vzprejel to predlogo, bi virtemberškavlada jej ne mogla pritrditi. Vrlada se bode ozirala na sklep zbornice, kolikor bode moči. Kakih obveznih pojasmil ministerski predsednik ni mogel dati. Pričakovati je pa, da se zvezni svet s stvarjo ne bode imel prilike pečati, ker je odklonijo v državnem zboru.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. maja.

(Imenovanja.) Poljedelsko ministerstvo je imenovalo učitelja na c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji Alojzija Novaka ravnateljem te šole v X. činovnem razredu.

(Subvencija.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo kranjski kmetijski družbi za l. 1895. podporo 500 gld. za sejanje lanu.

(Zbiranje milodarov za po potresu prizadete prebivalce kranjske dežele) bodo pričela tudi primorska sekacija nemškega in avstrijskega planinskega društva in je prijavil načelnik P. A. Pazze toplo pisan poziv, naj vsak po svoji moči lajša neizmerno bedo prebivalcev prelepje kranjske dežele, ki se je marsikom omilila, ko je hodil po njenih gorah ali vžival sveži poletni zrak.

(Najvišji posestnik slovenski.) Gospod župnik Aljaš v Dovjem je kupil te dni od občine dovske svet na najvišjem vrhu Triglava, kjer bodo dal postaviti železno kočo za turiste. Gospod župnik bodo torej, ko bodo postavljena ta koča, najvišji posestnik ne samo na Slovenskem, nego sploh na slovanski svetu, ako izvzamemo kavkaško gorovje. Koča bodo stala še kakih 600 metrov nad Dežmanovo kočo v visotini 2864 metrov nad morsko gladino.

(Toča.) Iz Razbora se nam poroča: Dne 27. m. m. napodili so se nad našim krajem hudojni oblaki in sesipali okoli 2. ure popoludne toliko toče, da je po nekaterih vinogradih in poljih celo pobela in jo je bilo še drugi dan videti. Koder je trta že odgnala, so posestniki zelo prizadeti, posebno v okolicah Okroglice, Lokavec in Radež razborske in loške fare pri Zidanem mostu.

(Akad. tehnično društvo „Triglav“ v Gradci) bo imelo v soboto dne 11. maja 1895 prvo javno zborovanje v poletnem tečaji z običajnim vzporedom. Lokal: Hotel Ross, Marije pomagača cesta. Začetek ob 8. uri.

(Ujeta vlomitelja blagajnic.) V ponedeljek zjutraj so pripeljali iz Vidma v Kormin znana vlomitelja blagajnic Štefana Rističa in Aristida Panaretosa. Francoska vlada je dovolila, da se izročita v Nizzi prijeta lopova, istotako je italijanska vlada dovolila vožnjo preko nje ozemlja. Odvedli so oba zločinca v Sobotico, kjer ju izroči ogerskemu sodišču, katero ju bodo odposlalo v Budimpešto.

(Zgorelo gledališče.) V russkem gubernijalnem glavnem mestu Tuli je zgorelo v Kremlovem vrtu ležeče gledališče z vsemi dekoracijami, pohištvo in garderobo.

Slovenci in Slovenke! ne zabitte družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista je postal:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Karol Marschitz, nadučitelj pri Sv. Lorenzu v Slov. Goricah, 4 krone iz nabiralnikov pri gg. Franc Koserju, c. kr. poštarju, in Jož. Toplaku, trgovcu. Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Brzojavke.

Puli 8. maja. Cesar je bil sijajno vzprejet. Živio klicanje je bilo tako gromovito, da se je italijanski evviva komaj slišal. Cesar je vzprejel 18 slovenskih in hrvatskih in 16 italijanskih občinskih deputacij, tri hrvatska in štiri italijanske puljske društva. Govoreč z dekanom iz Doline je cesar rekel s posebnim povdankom: Kakor vi, bi moral vsak funkcionar v Istri znati slovenski, hrvatski, nemški in italijanski. Tudi koncem predstavljanja je Živio klicanje bilo močnejše od laškega evviva.

Dunaj 8. maja. Upravno sodišče je pritožbo mestne občine ljubljanske zoper prepoved dež. odbora glede javnih napisov zavrglo. Upravno sodišče pravi, da so hišni posestniki imeli pravico pritožiti se na dež. odbor, ker je sklep glede javnih napisov tangiral njih materijelne interese, dež. odbor pa je bil opravičen izdati prepoved, ker gre tu za stvar samostojnega delokroga občinskega sveta. Končno je sodišče odklonilo izreči setudi v meritornem oziru.

Dunaj 8. maja. V Ogerskem Gradišču je nocoj umrl češki poslanec Fanderlik, star 55 let. Za moravske Čehe je to velika izguba in hud udarec.

Dunaj 8. maja. Uradni list prijavlja cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim izreka cesar grofu Kalnokiju svoje zaupanje, priznava hyaležno njega dolgoletno in uspešno delovanje in odklanja ponudeno ostavko.

Praga 8. maja. Svatopluk Čech je s posebnim pismom na volilce se zahvalil za izvolitev in odklonil mandat.

Budimpešta 8. maja. Ogerska vlada ostaje pri svoji zahtevi, da se ima takoj odposlati protest proti Agliardijevemu postopanju.

Beligrad 8. maja. Ministerstvo Kristić je dalo ostavko. General Sava Grujić sestavi radikalno ministerstvo. Kraljico Natalijo bo pri njej prihodu pozdravila že radikalna vlada.

Rumen kanarček

je ušel, kdor ga je ujel, je naprošen, da ga proti dobrini nagradi odda na Bregu št. 14. (611)

Kupim stavbišče

ali pa hišo, ki jo je prezidati, v središči Ljubljanskega mesta. (613-1)

A. Kunze, hotel pri južnem kolodvoru, Kolodvorske ulice št. 39, soba št. 7.

Pisarja

ki je slovenščine in nemščine popolnem zmožen, lepega obnašanja, zanesljiv in že vajen, vzprejme vsled smrti dosedanjega

Dr. Firbas
c. kr. notar v Brežicah. (601-1)

Letovišče (vila)

pri Brixmu na južnem Tirolskem (kjer so dobre šole in c. kr. gimnazija) se proda iz preste roke.

Stanuje se lahko v njem poleti in po zimi, ima najlepšo prostoto lego v priznano zdravi dolini in 10 sob, kuhinjo, jedilno shrambo, klet itd., ima lastni studenec s pitno vodo, kakih 5000 štirjaških sežnjev nemščida kot parkovne naprave, sadovnjak in vingrade, z zraven nahajačo se hišo za čuvanja in ekonomijskim poslopjem. (596-1)

Več pove upravnštvo "Slovenskega Naroda".

Karl Wanitzky

arhitekt in mestni stavbeni mojster z Dunaja
prevzema

vsakovrstne poprave, prezidanja in nove stavbe
pod najugodnejšimi pogoji.

Za sedaj stanuje v hotelu „pri Slonu“, kjer
ga je dobiti vsak dan od 2. do 3. ure popoludne. (558-5)

Stavbne materijalije
strešna opeka, opeka za zidovja in za tlakanje,
gašeno in negašeno vapno,
roman- in portland-cement,
suh stavbni les in tramovi, **strešne latve, dile itd.**
se dobé po ceni (579-4)
na stavbišči stavbne tvrdke

Viljema Treo-ta
Marije Terezije cesta št. 10 v Ljubljani.

Cement
železniške šine, traverze,
cinkasto in pocinkano ploščevino
železo za vezi
kovanje za okna in vrata

sploh vše, kar se pri stavbah potrebuje, priporoča po zelo
znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino (442-6)

Glavni trg št. 10. Ljubljana. Glavni trg št. 10.

Za Ljubljano in okolico

iščemo sprednega agenta v svrhu razpečavanja zakonito dovoljenih državnih papirjev in sreček. Visoka provizija in eventuelno stalna plača. (507-4)

Menjainično društvo glavnega mesta Budimpešte Adler & Co.

Ženitna ponudba.

Trgovec, 30 let star, ugodne vnanosti, želi se seznaniti z gospodinjstvom, staro 20-28 let, z doto 2000-3000 gld., ki se porabi za povečanje trgovine v lastnem domu. Prednost imajo Slovenke, izurenje v trgovini. — Naslov pod „Ozbiljnost“ št. 100 poste restante Novi Sisak, Hrvatska. (600)

A. KUNC, Moravska, Bela cerkev
specjalna tovarna. b 445-3

Ilustrovani prospekti za stojn. E4

Hiša z vrtom v Nove mesto

sredi trga, v kateri se nahaja prodajalnic več desetletij in h kateri pripada tudi del hotela.

se prostovoljno pod jako ugodnimi pogoji proda.

Pogoji se izvedo pri upravnosti „Slov. Naroda“. (605-1)

Stavbna dela vsake vrste

za Ljubljano in okolico, kot (607-1)

nove stavbe, podretja, prenovljenja itd., napravljanje stavbnih načrtov vsake

vrste in stroškovnih proračunov se prevzemajo v hitro in najceneje izvrševanje od

dunajskih arhitektov in stavb. mojstrov. Naročila in pogovarjanje v hotelu Južnega kolodvora, Kolodvorske ulice št. 39, vrata št. 7.

Priporočevano od ravnateljstva poliklinike!

Uporablja se pri oslovskem kašlu, influenci, bolezni na vratu, prsih in pri otroških bolezni konjakov sladni izvleček.

Nebohdno potreben za rekonvalente. Dobiva se v vseh boljših lekarnah, droguerijah.

Tvornica (1302-47) Konjakovega sladnega izvlečka v Leipniku.

Zobozdravnik A. Paichel

ordinuje kakor navadno v svojem lokalnu v hiši št. 2 I. nadstropje na Starem trgu, o katerem je stavbna preiskovalna komisija se izrekla, da po potresu ni poškodovan. (482-5)

Prva žebljarska zadruga

v Kropi na Gorenjskem

ponuja vsem p. n. gg. trgovcem, podjetnikom, obrtnikom iz najboljšega železa solidno izdelane

žebanje, verige in drugo raznovrstno železnino, posebno za stavbe

po najnižji ceni. (593-2)

Ceniki na zahtevo poštne prosto in zastonj.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem

Železniška postaja **Varaždinske toplice** pošta in brzovaj Zagorske železnice (Zagreb-Čakovec).

Analiza po dvornem svetovalcu profesorju dr. Ludwigu 1. 1894. 58° C. vroč vrelec, žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrmini in kostenini v člankih, boleznih v zgibih in otrpenjih po vnetih in klatvostih, protinu, zivčnih boleznih, boleznih v kolkih i. t. d., zenskih boleznih, polnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurnem katarrhu, škrofelnih, angleških bolezni, krvnih dikratijah, n. pr. zastupljenih po šitem srebru ali svinco i. t. d.

Pivno zdravljenje pri boleznih v žrelu, jabolku, na prsih, jetrih, v žledecih v črevih, pri slati zili i. t. d. i. t. d.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, celo leto odprtje; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra.

Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti, stalna zdravna godba, plesne zabave, koncerti i. t. d.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje siherni dan omnibus geste. Tudi se na razpolago posebni vozovi in so je zaradi istih prej obrniti na oskrbnštvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališčni zdravnik dr. A. Longhino.

Prospekti in brošure raspoložljiva zastonj in poštne prosto

oskrbnštvo kopališča.

V torek dné 14. maja

dopoludne ob 9. uri

bode gospod Ivan Lininger iz Ljubljane svoje nekdanje Jakob Gašpari-jevo

posestvo

v Zelščeku nad Cerknico pri Rakeku

na lici mesta

prostovoljno prodajal.

To posestvo obstoji iz dveh hiš, kateri sta pripravni za vsako obrt, hleva, kovačije, kožolca, skedenja, njiv in travnikov.

Prodalo se bode skupno ali pa po kosih. (562-2)